

Aan: het college van B&W van de gemeente Groningen
Betreft: vragen ex art. 42 RvO inzake TEEB Stad

Groningen, 20 december 2013

Geacht college,

In 2012 mocht Groningen zich al de eerste ontsnipperde stad van Europa noemen: in geen andere stad zijn de barrières voor de natuur zo goed weggenomen als in onze stad. We weten de ecologische structuur optimaal te houden door bijvoorbeeld gebruik te maken van faunatunnels, uitklimplaatsen en wildviaducten. Kort geleden kwam daar de titel ‘Groenste stad van Nederland’ bij. Onder meer vanwege het sterk ontwikkelde ecologisch beheer en de wijze waarop bewoners gemotiveerd zijn voor het natuurbeheer. Volgens weer een ander lijstje is Groningen ook nog eens de gelukkigste stad van Europa. Ruim 9 op de 10 Stadjes is goed te spreken over bijvoorbeeld het groen in onze stad. Volgens de fractie van GroenLinks de hoogste tijd om de bewustwording van de waarde van groen en natuur te verzilveren.

Onderzoek

Om zicht te krijgen op de *economische* waarde van groen, natuur en biodiversiteit is in 2011 een aantal deelonderzoeken gestart. Onderzoek van KPMG¹ was daarbij één van de uitgangspunten. Het onderzoeksbureau stelde vast dat de aanleg van meer groen in stedelijke gebieden een miljoenenbesparing kan opleveren op het landelijke budget voor volksgezondheid. Bij 10% meer groen zouden er veel minder depressiepatiënten zijn, kinderen 15% meer bewegen, zou de toegevoegde waarde op onroerend goed toenemen én zouden er 3% minder inbraken worden gepleegd. Ook kunnen we in Nederland 6,5 tot 9 miljoen besparen op afvoer- en zuiveringskosten van het regenwater als we drie jaar lang alleen maar groene daken aan zouden leggen. Het onderzoek beschrijft verder dat 10% meer bomen in de stad zorgt voor een jaarlijkse maatschappelijke winst van 2,8 miljoen Euro.² Het college somde de verschillende voordelen van bomen in de stad onlangs ook al op. In het tussendocument van de nog op te stellen Bomenstructuurvisie (20 september 2013) benadrukte het college de positieve effecten van bomen op onze gezondheid, biodiversiteit, luchtzuivering en bijvoorbeeld de verkoelende werking van bomen. Nadat diverse onderzoeken het maatschappelijke effect van groen en natuur al hebben aangetoond, wordt de volgende stap nu gezet met het *economische* effect.

TEEB Stad

Wat KPMG doet is de maatschappelijke en economische baten van groen- en waterprojecten in een stad direct inzichtelijk maken. Sinds 2011³ werken in Nederland al elf gemeenten, twee

¹ <http://www.kpmg.com/NL/nl/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Documents/PDF/Sustainability/Groen-gezond-en-productief.pdf>

² Op basis van het aantal bomen en de oppervlakte stedelijk gebied in Amsterdam, Groningen, 's-Hertogenbosch en Haarlem is geschat dat totaal 13.730.447 bomen in de Nederlandse kernen staan, die samen 1,4 miljoen kg fijn stof afvangen. Dit vertegenwoordigt een waarde van bijna 28 miljoen Euro per jaar. Wanneer het aantal bomen in de kernen met 10% toeneemt evenals de afname fijn stof dan heeft de jaarlijkse maatschappelijke winst een waarde van 2,8 miljoen Euro.

³ <http://en.biodiversiteit.nl/teeb>

ministeries en een ingenieursbureau aan een rekeninstrument dat de economische meerwaarde van groen, water en natuur in en om de stad zichtbaar maakt. De methode geeft op een aantal vragen antwoord, zoals: wanneer ontstaat winst uit groen en water, hoe hoog zijn die baten dan, wie zijn de baathouders en hoe kunnen zij betrokken worden als investeerder? Deze rekentool wordt TEEB Stad⁴ genoemd. TEEB staat voor *The Economics of Ecosystems and Biodiversity*⁵ en is een internationale studie naar de kosten en baten van biodiversiteit. TEEB adviseert de waarde van biodiversiteit beter inzichtelijk te maken en er een groter gewicht aan te geven bij de beslissingen die we nemen.⁶ Het instrument TEEB Stad geeft direct een indicatie aan van het effect van maatregelen zoals extra bomen of groene daken op gezondheid, energiebesparing of waterberging. Dat leidt tot een optimaal plan waarna een dialoog kan worden aangegaan met potentiële partners en initiatiefnemers.

Collegebeleid

Nadat in 2009 de groenstructuurvisie *Groene Pepers* is vastgesteld, waarin de raad uitspraken doet over de kwaliteit, kwantiteit en betekenis van het groen in de stad, zijn de afgelopen periode moties raadsbreed aangenomen om de stad meer te betrekken bij het groenbeleid van de gemeente. TEEB Stad is, met de ontwikkeling van een praktisch toepasbaar rekeninstrument, volgens de fractie van GroenLinks een logisch vervolg op de bewustwording van de waarde van groen in Groningen en daarmee een verzilvering van de Groenste Stad. TEEB zorgt er tevens voor dat de maatschappelijke en economische belangen van groen en natuur serieus worden meegenomen in discussies over stedelijke ontwikkeling. Ook leidt dat ertoe dat de raad tot beter onderbouwde beleidskeuzes kan komen en partijen (financieel) betrokken kunnen worden bij groen en natuur in de stad.

De fractie van GroenLinks heeft hierover de volgende vragen:

1. Is het college bekend met TEEB en het instrument TEEB Stad? Wat is de mening van het college over dit rekenmodel? Wat zijn de aanknopingspunten om hier in Groningen mee aan de slag te gaan?
2. Ziet het college brood in het rekenmodel TEEB Stad? Waarom wel of niet? Wanneer wel: hoe is het college van plan het proces van het in werking treden van dit model in te gaan richten? Op welke manier kan de raad hierbij worden betrokken?
3. Ziet het college de voordelen van de TEEB Stad rekenmethode zoals die hierboven staan beschreven? Hoe zou het college derden middels deze werkwijze kunnen betrekken bij groen en natuur in onze stad?
4. Bij bestemmingsplannen, bouwaanvragen en vastgoedprojecten van particulieren zou volgens onze fractie naast een juridische en financiële paragraaf ook altijd een groene paragraaf moeten worden toegevoegd. Op die manier worden groen, natuur en milieu serieus genomen. Wat vindt het college hiervan? Wat zijn de mogelijkheden om dit te bewerkstelligen voor zowel bestemmingsplannen, bouwaanvragen en vastgoedprojecten?
5. In de paragraaf zouden vooraf ook de kosten en baten van groen kunnen worden vastgelegd: zowel op korte als op lange termijn. Deelt het college deze mening? Waarom wel of niet? Wat is ervoor nodig om hiermee aan de slag te kunnen gaan? En wat kan de rol van de verschillende stadsingenieurs (de specialisten op groen, water, ecologie, enzovoort) hierin zijn?

Namens de gemeenteraadsfractie van GroenLinks,
Kris van der Veen

⁴ <http://www.platform31.nl/duurzaamheid/teeb-stad>

⁵ <http://www.teebweb.org/>

⁶ http://www.pbl.nl/sites/default/files/cms/publicaties/de_betekenis_van_teeb_voor_nederland.pdf